

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการใช้บริการสารสนเทศ รวมทั้งศึกษาปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศของนักศึกษาระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยรังสิต ทั้งนี้เพื่อนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการให้บริการสารสนเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต แก่นักศึกษาระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยรังสิต โดยมีวิธีการดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 242 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2554)
2. กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 152 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้สูตรของ Yamane (1973) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มประชากร

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากจำนวนประชากร ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 87) ตามหลักสูตร โดยได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหลักสูตรระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต

หลักสูตร	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นิติศาสตรบัณฑิต	88	55
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานำทางสังคมและการเมือง	40	25
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	114	72
รวม	242	152

หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายโดยวิธีการจับฉลากรายชื่อนักศึกษาในแต่ละหลักสูตร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร เว็บไซต์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ และปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศโดยทั่วไป

2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อคำถาม โดยมีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์แบ่งออกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ความต้องการใช้บริการสารสนเทศ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนารูปแบบการให้บริการสารสนเทศแก่นักศึกษาระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยรังสิต

3. นำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาและนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถาม จำนวน 3 ท่าน มีรายนามดังนี้

4.1 ดร. มลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต

4.2 รองศาสตราจารย์ สิปาน ทรัพย์ทอง ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4.3 ผศ. ดร.กานดา ว่องไวลิขิต คณบดีคณะ RSU Cyber University มหาวิทยาลัยรังสิต

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้งนี้คัดเลือกข้อคำตอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาหลักสูตรการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต ของมหาวิทยาลัยรังสิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยการหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .86

7. แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมาจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่อยู่นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระบบการศึกษาทางไกลทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี การศึกษา 2554 จำนวน 152 คน และให้ตอบส่งกลับมาทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โดยเริ่มส่ง แบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม – 30 กันยายน 2554 และได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ โดยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมารวม 138 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและ สภาพการใช้บริการ ใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์แบบสอบถามซึ่งเป็นตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาตราส่วนประมาณค่าใช้ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งในที่นี้ได้แก่ความต้องการและปัญหาที่เกิดจากการ ใช้บริการสารสนเทศ ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

มีความต้องการ/ปัญหามากที่สุด	ให้คะแนน 5
มีความต้องการ/ปัญหามาก	ให้คะแนน 4
มีความต้องการ/ปัญหาปานกลาง	ให้คะแนน 3
มีความต้องการ/ปัญหาน้อย	ให้คะแนน 2
มีความต้องการ/ปัญหาน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

หลังจากนั้นแปลความหมายค่าเฉลี่ยของข้อคำถามเป็นรายชื่อโดยใช้เกณฑ์ในการแปล ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความต้องการ/ปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความต้องการ/ปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความต้องการ/ปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความต้องการ/ปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความต้องการ/ปัญหาน้อยที่สุด

3. ในการเปรียบเทียบความต้องการใช้บริการสารสนเทศ โดยจำแนกตามหลักสูตร ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) และสถิติทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University